

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésid- ják küldendők. Kéziratok nem adódnak vissza.	Felelős szerkesztő: Eder János. Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.	Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 8 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel
---	---	--

A magyar katona.

„A zordon enyészet ránk viharozta dühét.“ Agyuk dörgése, szuronyok csattogása, kardok pengése tölti meg a levegőt. A mi hős fiaink, testvéreink piros vére festi meg a fehér havat, hős katonáink ezrével rohannak az adáz, de a magyar névre dicsőséget hozó harcra.

Mi, akik arra vagyunk kárhóztatva, hogy a hazának csak veritékkel adozunk akkor: midőn véráldozatot kívánna, szorongó szívvel, de tetre lelkes reménységgel várjuk a borzalmak végét: mert megvagyunk győződve, hogy ez a retentő harc, amiú a történelmi korban még sohasem volt, a mi fegyverünk teljes diadalával végződik.

Midőn az oroszok ezelőtt félésztendővel megüzenték a háborút, azt gondolták, hogy majd csak egy-kettőre elsöprik a monarchia árnadáját és mielőtt elöbberesztül gazornak Galician és egy hónap múlva Bécsbe és utána Budapestre tük fel főhadiszállásukat, majd retentő tömegükkel át hőmpolyognak a Nagy Magyar Árdőn és egyesülnek a szerb hadsereggel.

Hat hiszen ezek a szegény muszkák alaposan elszámították magukat. Első sorban is azt gondolták, hogy majd olyan hadsereggel állnak szemközt, mint 1859-ben

a franciák és 1866-ban a németek. Nem vették figyelembe, hogy ma már a magyar katona tudja, hogy nem idegen érdekekért: hanem hazájáért harcol. De azt is eifeledték az oroszok, hogy 1849-ben ők segítettek leigázni a magyar népet és azt hitték, hogy erre már a magyar régen fátyolt bontott.

De legfőképp azt felejtették el, hogy a magyar katona akkor: midőn tudja, hogy miért harcol: midőn tudja azt, hogy létéért folyik a küzdelem, akkor a magyar katona a világ első katonája, aki inkább meghal, mint meghátráljon.

Hiszen a magyar katonák vitézségét régen ösmerték és csodálták. Mi védelmeztük meg a közép-európai műveltséget a középkorban és mi fogjuk megvédelmezni ma is a szláv aradat ellen, hű és nagy szövetségesünkkel a némettel.

Hiszen már a világ első hadvezére I-ső Napoleon azt mondta, hogy ha a francia gyalogság mellé vehetné a magyar huszárságot, meghódítana az egész világot.

Igaz, hogy ez az ősi huszár-virtus szünetelt: mert hiszen nem volt miért lelkesedni a magyar katonaságnak, de ma: midőn öntudatosan küzd a magyar, hatványozott erővel tör elő a régi magyar huszár virtusa és ma: midőn zápor-ésőként hull a golyó: midőn azt hitték, hogy teljes lehetetlenség

egy lovassági roham, a magyar huszárság haláltmegvető bátorsággal szinte keresi a huszár-bravurokat.

Hogy részletekre is kitérjünk, hát elmesélünk egy történetet, ami fényesen bizonyítja a magyar katona vitézségét. Egy hónappal ezelőtt történt, hogy egy honved huszár, amint egy galician falun keresztül jött, ahonnan már az ellenség ki lett űzve hirtelen az utcán lsten tudja honnan 8 szal kozak tamadta meg és fogta közre.

A tamadas a hadiszállásról látható volt ugyan, de azért olyan távolságra esett, hogy nem mehetek segítségére. Hat azt gondolták, hogy legteljebb is a huszár megadja magát a 8-szorta nagyobb ellensegnek és hadifogságba esik.

Azonban úgy látszik, hogy a közrekapott huszár masképen gondolkozott: mert egyszer csak hirtelen kardot rántott és ő lett a feleperes: mert egy-kettőre 4 kozákok agyonvagott, háromat megsebesített, egy pedig megugrott. A huszár megkapta az arany vitézségi érdemkeresztet.

Nos, hát: midőn számtalan ilyen esetet tudunk: midőn 6-szoros orosz erővel veszik fel vitéz katonáink a kárpátokban a harcot és győznek, nem méltán mondhatjuk-e, hogy a magyar katona a világ első katonája?

TARICZIA

Kártyavetőnő és bakfis.

Mar megint panaszkodni jövök, de ugy-e meg fog laligatni? Bizonyosan nem vetnek már rajtam előre, de azért nem veszttem el a bizalmamat, hisz a papával meg a mamával ugy sem közölhetem ez újabb lajdamamat. Kihez forduljak tehát máshoz, mint a jó szerkesztő urhoz, a ki engem bizonyosan nem fog megítélni, ha bevaliom, hogy meg csak tizenöt éves vagyok. Hisz ez enyhítőbbé teszi a badarságokat, miket a papa meg a mama háta mögött elkövetek.

Képzlje csak, szerkesztő bácsi, mi történt velem. Nem is gondolja, tudom. Kérem tehát, hallgasson meg, mert ez szórol-szóra ugy igaz, ha nem hiszi, még a szívemre is teszem a kezemet, pedig az ugyancsak luktet ebben a pillanatban, midőn győzni akarok.

Tegnap beállított hozzánk egy nagyon

szép cigányasszony. Olyan szemű és fogai voltak, hogy szinte meggyeltem azokat. Ma már nem találom őt olyan szépnek, mert megsalt a rosszlelkű. Engem megsalt i... Én a papának az egyetlen leánya vagyok; igaz, hogy a mamuska is szeret, de az még seim nevez „kincsenek.“

Ez nagyon fáj, édes szerkesztő bácsi, hogy ilyen kis kincset is rászédhet valaki. Igaz, hogy részben én is bűnös vagyok, mert hittem az ő babonájának. Igen bácsi, a kártyavetés babonájának lettem az áldozata, melynek fejében feláldoztam a kis ezüst medallonomat, melyben a papuska arcképét fordítottam, tudja mikor meg katona ruhában járt.

— Kisasszony, árányos kisasszonykám — szólt a cigányasszony — nizesed meg a kártyát, megmondom a jövődő jegyessed nevit.

Tiltakozni kezdtem, higyeje el édes bácsi, de azért egy kicsit, de csak nagyon kicsit kíváncsi voltam, mert egyszer már megtetszett valaki, nem is mondtam még meg senkinek, de a szerkesztő bácsi olyan

mint a jó pap, még ezt a bűnomet is kiveszi belőlem, amit elakarok hallgatni, legyen tehát, megmondom: „Aladai“-nak hívták. Ugy-e szép név? J-j, nekem ugy tetszik! Hat ha még jémerne a bácsi, milyen kedves... Egyszer már meg is csókolt a kezemet... Nem akartam engedni, édes bácsi, el is kaptam előle, de akkor a másik kezem után nyult, arról pedig ugy-e nem tehetek, hogy két kezem van? Ne féjjen folytatom. Ugy-e a bácsi is kíváncsi?

Hosszas gondolkodás után rá hagytam venni magamat, hogy meghallgassam a szépséges cigányasszonyt. Letelepdedtem vele a kertünk egyik zugában, a hol a lombos vadszőlők megóvtak a mamuska éber tekintetétől s egész ájtatosan figyelni kezdtem a szavaira.

— Hogy hívik a kidvisedet kisasszonykám?

Erre ugy elszégyeltem magam, hogy síri kezdtem, hisz csak a szolgálóknak van az, nekem csak idefőlom lehet... Nem meritem édes bácsi, a nevé kimondani, de így szóltott: Folyt. köv.

Midőn ezt tudjuk, dacára a háboru borzalmainak, még is bizonyos öntudatos nyugodtsággal nézünk a jövő elé: mert akár mint végződik is ez a nagy vérontás, de nekünk magyaroknak csak dicsőséget hozhat.

Gazdáink figyelmébe!

Az idén különös nagy nemzeti érdek fűződik ahhoz, hogy minden talpalatnyi föld meg legyen művelve és bevetve, hogy meg hozza azt a termést amit csak tőle várni lehet. A lóhere termés biztosításának egyik tevétele, hogy a vetőmagot úgy készítjük el, hogy a termést megővjük attól a penész gombától, mely a múlt évben is sok helyen egészen megsemmisítette a termést.

A betegség neve „fekélykor”. Okozója pedig egy gomba melyet Gloeosporium can-fivorimnak neveznek. Ennek a veszedelmes gombának a terjesztője a vetőmag. Éppen azért a vetőmagot kell úgy elkészíteni, hogy a benne lappangó gomba csírákat elpusztítsuk. Erre nézve az eljárás a következő: 1 hektóliter vízben feloldunk 1 kilogramm kék-követ.

Azután egy vesszőkosár fenekét egyszerűen kibéleljük zsákvászonnal. Ebbe beleöntjük a heremagot és belemertjük a kék-kő oldatba. Ott azután még kézzel is megmossuk. Midőn ez megvan, akkor kivesszük a kossárral együtt a heremagot és száradás végett kiterítjük. Midőn megszáradt elvet-heljük. Így azután biztosítva vagyunk, hogy a heretermésünket nem teszi tönkre a penészgomba.

Ezt az eljárást ajánlja a m. kir. növényélet és kertani állomás vezetősége.

Asszonyi üzenetek.

A világ minden részéből érkeznek rokonszenvező nyilatkozatok a Feministák Egyesületéhez. Asszonyok küldik, meg asszonyi szívek sugallta üzenetek ezek a melyek a békés jövő reményében a világ asszonyai közötti szolidaritást akarják erősebbé tenni. Ezeket az üzeneteket közli „A NŐ” feminista folyóirat februári száma. Hosszu cikket szentelnek ebben a számban Florence Nightingalének a sebesültek ápolása szervezőjének emlékére.

Stephani Elza írónő filozófiai magaslaton álló cikket írt e számban a „NŐ háborus mérlegéről”, avval foglalkozván, mit veszített és mit nyert a nő a háboru következtében.

Dr. Salgó Jakab egyetemi tanár a gyermekek nyilvános szerepléséről ír. Mr. Carrie Catt pedig az amerikai nők választójogi győzelmeiről.

Érdekes cikk jelent meg továbbá a nő. Röntgen-assistensek szerepeiről a háboruban.

Mrs. Charlotte Perkins Gilman „Magda és Margit” című regénye sok érdekes, külföldi adat és illusztrációk egészíti ki a magyar népmozgalmi hivatalos lapjának e számát.

Mutatványpéldányokat bárkinek küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Mária Valéria utca 12.) ahova az előfizetési díj is (éves 5 K félévre 2K 50 f) küldendő.

UJDONSÁGOK.

— **Vilmos császár születésnapja.** Vilmos német császár január 28-án töltötte be ötvenhatodik születésnapját. A nagy uralkodó születésnapja évfordulóját mi magyarok is megünnepeltük. Budapesten a Hold-utcai protestans templomban isteni tisztelet volt, amelyen megjelent báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter ur is. Bécsben is isteni tiszteletet tartottak dicső szövetségeseink uralkodója tiszteletére. Az egész Németország népe tisztelettel ünnepelte uralkodóját az évforduló alkalmából.

— **Két holdtölte egy hónapban.** Ritkán esik meg, hogy egy hónapban kétszer lásson az ember teli holdat. Az idén nemcsak a mostani hónapban volt ebben részünk hanem márciusban is kétszer lesz holdtölte és pedig márc. 1-én és 31-én, amelyeket tiszta idő esetén láthatunk is. Utoljára 1912 május havában fordult elő hasonló eset.

— **A hadisegélyben részesülő családok ellenőrzése.** A hadiszolgálatra bevonultak családtagjai a legközelebbi állami segély kifizetésével egyidejűleg új nyugtakönyvet kapnak, miután a meglevő csupán hat hónapra szóló nyugtát tartalmazott. Ezzel egyidejűleg újbb vizsgálatnak vetik alá a segélyezett családok anyagi helyzetét, mert igen sok panasz és feljelentés érkezett az illetékes hatóságokhoz amiatt, hogy olyanok is felveszik az állami segítséget, akik arra nincsenek rászorulva. Itt említjük meg azt is, hogy a hadisegély ügyében újabb rendelet lett kiadva, mely fontos rendelkezéseket tartalmaz a tekintetben, hogy a hadisegélyre a népfőlkedők és póttartalékosok hozzátartozói is igényt tarthatnak, amennyiben 10 hétig már bevonultak. A rendelet intézkedik arról is, hogy a hadisegélyt elveszők a segélyt elveszthetik, ha a munkakerületük rájuk lehet bizonyítani. Azok, akikre gyermekeik gondozása körül mulasztások bizonyíthatók, ugyancsak elveszthetik a segélyt, illetve a gyámügyi hatóság veszi át a gyermekeikről való gondoskodást.

— **A sorozás.** Mint értesülünk a sorozás náunk március hó 5-én kezdődik és 8-án ér véget. Erzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy akik közel mult sorozáson alkalmasnak találtak a mai napon tartoznak bevonulni. Az elterjedt hír azonban hogy a bevonulás elmarad, tévedésnek bizonyult.

— **Szabászati tanfolyam.** Koch I. szabász tanár aki évekkal ezelőtt Csongrádon tanított szabni, ismét városunkban van és a holnapi napon kezdi meg újra működését. Azok a tanítványok, akik már a mult héten az előadáson részt vettek, elragadtatással beszélnek a világos és szakszerű előadásról ami a tanulat annyira megkönnyíti, hogy még egy gyermek is könnyen megtanulhat tőle. Felhívjuk tehát városunk hölgy közönségét, hogy el ne mulassza az alkalmat és vegyen részt a tanfolyamon, mert ezzel sok pénzt megtakaríthat magának.

— **A csongrádi katonárvák segélyösszegének gyarapítására dr. Thury Károly plébános, papai kamarás 74 korona 31 fillért juttatott özv. Zelenka Jánosné kezébe, mint ez alap kezdeményezőjéhez, — 37 korona, Gupintér János ur adománya, az adakozó hazafias jótékonyágát és nemes szívét dicséri. Ugyanezen nemes célnak szánva, ugyanezen uton jutott a hazafias adakozók bőkezűségéből a hadi zászlóra gyűjtött összegből tönmaradt 37 korona 31 fillér a fentnevezett urnó kezébe, ki ez újabb adományokat az alapösszeghez csatolta melyet megőrzés és gyűjteményezés miatt a Csongrád község pénztáránál letéteményezett. Az árvák segélyezésére ilyképp eddig megközelítőleg 854 korona 03 fillér lesz együtt. Pontos elszámolás a legközelebbi lapszámban. Isten áldása követi azokat, kik hos katonáink árváiról ily meleg szeretet és bőkezűséggel gondoskodnak.**

— **A gözgépkézeltők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Szegeden március hó 7. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földváry-utca 4. szám) beküldendők.

— **A sárga csóko.** A Pathé filmgyár első magyar témájú darabja. E nagyszerű gyárnak tökéletes technikájú filmproduktuma „A sárga csóko”. Ezen gyönyörű igazi magyar filmterméket mutatja be a Csongrádi Uránia morgó-színház vállalata 1915 febr. 15-én vagy sársang hétfőjén, ami Csongrád község közönségét annál is inkább érdekli, mert a szereplők között találjuk Fekete Mihályt, városunk szülöttét, a Kolozsvári

nemzeti színház rendezőjét, Schwarz Izidor közbecsülésben álló fogarásunk fiát.

— **Miért vígah a legények és miért sírnak a leányok?** Egyik katonai bevonulás alkalmával történt, hogy a bevonuló legénységet a leányok sokasága kísérte ki a vasúthoz. Vígán daloltak a legények és síránkoztak a leányok. Egyszer az egyik vígan nótázó legény cdafordul a leányokhoz s így szól:

— **Ti sírhattok galambjaim, mert van miért sírnok, mi pedig dalolhatunk vígan, mert van miért vígadrunk. Minket majd csak elvesz a jó Isten de, hogy titeket ki vesz el, annak csak a jó Isten a megmondhatója!**

— **A hölgyvilág becses figyelmébe!** Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelet el értesíteni, hogy közzéadám alkalmával rövid ideig Csongrádon a Kaszánicki Gyula ur vendéglő külön bejárata termében az Ipartestület mellett 1915. évi felr. hó 15-én, azaz hétfőn női ruha szabászati tanfolyamot nyitok. Szabászati módszerem olyan könnyen fogható fel, hogy egy 12 éves leányka is képes hamar a női ruha szabászatot tökéletesen elsajátítani, ellenben felnőttek gyorsan elsajátítják az általam fel talált „Európa” című szabászati rendszerrel és az „Európa” című szabász ti könyv szerint, mely törvényesen védve van. A tanfolyamon a következőket tanulják: 1. A pontos mértékvetel. 2. A szabás rajzát a legkisebb gyermekeknek ép oly pontosan, mint a felnőtteknek. 3. A derek kiszabását 4. mindenféle divatu szabászatot. 5. Costüm kabátot, hálókabátot és matróbλουzt 6. lngb ouzokat többfelét 7. Mindenféle újrészeket 8. Princess ruhákat, pongyolákat és mindenféle divatu szoknya alj szabásokat, a legújabb denevér blouzek szabását és ezeknek az összeállításait is. Tandíj személyenként 15 korona. Tandíjat nem kel előre fizetni. Tölem biztos ikerrel bárki is elsajátíthatja a női ruhaszabászat minden ígát mert nemcsak a sima szabás minták kirajzolását tanítom, de ép ugy a ruha mintázását, valamint díszítését és összeállítását is, teljes terjedelmében. Ha csak egy kis akarata van, ugy a ruha va rás tanulása is oktásom által fölösleges. Tanórák. Délelőtt külön tanfolyam 10-11 ig Déletán 3-4 g. Külön tanfolyam 5 órátoi 6 ig szombat és vasárnap kivételével. Beíratkozni lehet a megbízott ügyöknél, ki házakhoz is eljár és kezdetkor a fönt jelzett helyiségben, a jelzett tanórákon 5 korona ellenében megkapja azonnal a szükséges mértéket és rajzkönyvet, mely a tandíjból levonatik. Tekintettel az idő rövidségére, kérem a kezdetnél saját érdekében a tanfolyamon résztvenni, miutan későbbi jelentkezők kevesebb időt tanulhatnak. Koch Ignác, az „Európa” című szabászat feltalálója és egyedüli oktatója.

42. g. o. 1915 sz.

Értesítés.

Kecskemét th. város bugacmozostorj közlegelőjére a folyó évben idegen határbeli jószágok is elfogadtatnak legeltetés végett.

A szájbér egy darab nagy jószág után 15 korona, rugott borju után 10 korona, pásztorbér darabonként 5 korona, sópénz 40 fillér.

A szájbér és pásztorbér fele kihajtás előtt, másik fele elhajtás előtt, de legkésőbb szeptember 1 ig a város pénztárába befizetendő.

A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy ha a szüksége beáll, a pásztorbért mérsékelten emelhesse.

Ha lépene elleni oltás szüksége merül fel, ennek költségeit, mely 1 korona 20 fill. darabonként, a jószágtulajdonosok viselik

Kecskeméten, 1915 január 22-ik napján.

A városi tanács.

Csongrád község előjáróságától.

ad. 1441—1914. szám.

Hirdetmény.

Értesítem az adófizető közönséget, hogy az állami adó, vármegyei utadó, közigazgatási pótdókok és községi pótdókok I-ső negyed részlete esedékes volt a folyó hó 15-én, — felhívtnak mindazok, akik 1915 évi I ső részletét kifizetni elmulasztották valamint azok, kik az állami adó, vármegyei utadó, hadmentességi díj, ármentesítő törlesztési követeléseket, valamint a múlt évről fennmaradt hátralékukat ki nem fizették, ezen fizetési kötelezettségüknek 8 nap alatt annál is inkább tgyenek eleget, mert ellenkező esetben ellenük a végrehajtási eljárás megindítatik.

Csongrád, 1915 február 10.

KOVACS, jegyző.

Csongrádvármegye, Szeged szab. kir. város és Hódmezővásárhely thjf. város Főispánjától.

1186/915. sz.

190/1915. főisp. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közli íré tesztem, hogy a kereskedelemügyi Miniszter ur 2644—1915. szám alatt kiadott hirdetménye szerint a vármegye területén az árpa legmagasabb ára métermázsánként az eddigi 26 K 50 f ár helyett 27 K 50 fillérben állapított meg.

E változtatáshoz képest az árpaliszt és annak vegyítésével készített keveréklisztek legmagasabb árai métermázsánként a következők:

1. Az árpaliszt ára	43 K 40 f
2. 70 százalék buza főzőliszt és 30 százalék árpalisztból készült keverékliszt ára	56 K 58 f
3. A 67 százalék buzakenyér-lisztből és 33 százalék árpalisztból készült keverékliszt ára	45 K 38 f

4. A 67 százalék egyminőségű (símörlesztő) búzalisztból és 33 százalék árpalisztból készült keverékliszt ára

46 K 60 f

5. A 67 százalék rozs-lisztből és 33 százalék árpalisztból készült keverékliszt ára

43 K 32 f

Ezekhez képest a 40/1915. főispáni szám alatt kibocsájtott hirdetményem 10, 12, 13, 14, és 17 pontjai alatt kitüntetett árak a fentiek szerint változnak, egyebekben a hivatkozott számú hirdetmény egyéb megállapításai és intézkedései továbbra is változatlanul hatályban maradnak.

A fenti változott árak azonnal hatályba lépnek.

Szentcs, 1915. február 9.

Dr. CICATRICIS LAJOS
főispán.

Csongrád község előjáróságától.

1064—1915. szám.

Hirdetmény.

A vármegyei alispán ur 922—1915 számú rendeletével kiadott temesvári katonai parancsnokság 2344—1915 számú áfrata folytán ezennel tudomására hozatik a közönségnek, miszerint benzinnek, nyers olajnak a finomítók, vagy gyárakból való kiadása iránti kérények közvetlenül a hadügyminiszteriumhoz Wienbe intézendők, annyival is inkább, mert a katonai parancsnoksághoz intézett ilyenmü kérények, melyekben a döntés egyedül a hadügyminiszteriumot illeti meg, a szolgálati uton való továbbításban késedelmet szenvednek.

Csongrád, 1915 február 8.

Előjáróság.

Magyar Király Szálloda Csongrád.

Elsőrendű kávéház.

Különös étterem

és sürcsarnok.

Számos látogatóst kér
Halász Daniel vendéglős**Orvosok**

ajánlják, mert a legjobban szer köhögés ellen

KAIZER-téleMell Karamellák
a 3 hársfával**Milliók**
használják**KÖHÖGÉS**rekedtség, katarus, elnyálkásodás,
görcsös és számarköhögés ellen**6100** bizonyítvány orvosok és
magánorvosoktól kezkesedik

a biztos eredményt.

Nagyon kellemes étvágygerjesztő és jó ízű cukorka.Csomagja 20—40 fillér. Dobozba
60 fillér. kapható:Weisz Béla és Barna Henrik
gyógyszerészeknél Csongrádon és
minden gyógyszerertárban.E lap kiadóhivatalában egy ügyes
fiú TANULÓNAK fizetéssel felvétetik.**Könyvek kötése gyorsan és legolcsóbban!**

„Olcsó-“ és „Magyar Könyvtár“ sorozat.

Bel- és külföldi folyóiratok és divatlapok előfizetése.

Képeslevelezőlapok nagy választéka:

Levélpapírok különféle szines kivitelben

WEISZ MÁRK

könyv- és papirkereskedésében, Csongrádon Kossuth-tér, takarékpénztári épület.

WEISZ MARK

AJÁNLIJA JÓL FELSZERELT

n y o m d á j á t

mindenféle nyomdai munkák gyors
és pontos elkészítésére névjegyektől
kezdve egész a legnagyobb munkákig.